

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/112/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010151
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6718010151.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému M. G., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí, konanom dňa 22. augusta 2018, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Slavoj Sendeckého a JUDr. Mária Šuleja, odvolanie okresného prokurátora, proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 16.05.2018, sp.zn. 1T/10/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 1T/10/2018 zo dňa 16.05.2018 bol obžalovaný M. G. oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 13.03.2018, sp.zn. 3Pv 19/2018/6611, a to postupom podľa § 285 písm. a) Tr. por. pre skutok, ktorý podľa výroku tejto obžaloby mal spáchať na tom skutkovom základe, že dňa 01.01.2018 v čase o 12.25 hod. v obci W. C., v rodinnom dome č. XX, po predchádzajúcej slovnej hádke so svojou manželkou I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. C. č. XX, kričal na poškodenú, že ju zabije, že ju už mal dávno zabiť, pričom tieto slová zopakoval asi dvakrát a zároveň poškodenej nadával, že je tučná sviňa, ktoré konanie u poškodenej I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. C. č. XX, vzbudilo dôvodnú obavu o jej život a zdravie a preto privolala hliadku polície. Takýmto výrokom dospel prvostupňový súd k záveru, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal včas t.j. v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 16.05.2018, ktoré odvolanie následne zdôvodnil písomným podaním zo dňa 18.05.2018. V jeho dôvodoch primárne namietal oslobodzujúci výrok napadnutého rozsudku a v tejto súvislosti zvýraznil najmä to, že dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní boli totožné s dôkaznou situáciou zadokumentovanou v prípravnom konaní a teda k jej zmene nedošlo. V ďalšom stručne poukázal a odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa nestotožnil. Ani jeden dôvod z oslobodzujúceho rozsudku neobstojí. Podľa názoru súdu v danej trestnej veci existujú len dve skupiny protirečiacich dôkazov, bez akéhokoľvek ďalšieho nepriameho dôkazu. Nie je možné súhlasiť s týmto záverom, keďže proti obžalovanému svedčia viaceré nepriame dôkazy a to v prvom rade jeho predchádzajúca trestná a priestupková minulosť, aj keď v tomto prípade predchádzajúce odsúdenia obžalovaného sú zahladené. V prípade, keď na tieto odsúdenia súd neprihliada, nemôže neprihliadať na jeho predchádzajúcu priestupkovú minulosť, keďže sa v minulosti opakovane dopúšťal neprimeraného správania voči členom domácnosti, v jednom prípade voči vlastnej dcére Z. G. a v dvoch prípadoch voči manželke. Tieto konania boli riešené a právoplatne postihnuté v priebehu rokov 2015 až 2017. Argument súdu, že sa jedná o konania menšej závažnosti, v žiadnom prípade neobstojí. Tieto konania obžalovaného boli práve preto kvalifikované ako priestupky, nakoľko zakladajú znaky skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ Zákona o priestupkoch a samotná zákonná úprava v priestupkovom zákone predpokladá konania menšej závažnosti, ktoré nenapĺňa skutkové znaky trestného činu. Ďalším

nepriamym dôkazom svedčiacim v neprospech obžalovaného, ktorý v súhrne s ostatnými dôkazmi jednoznačne preukazuje jeho vinu, je znalecký posudok znalkyne O. M. P. a závery znaleckého skúmania duševného stavu M. G.. Z nich vyplýva spochybnenie skutočností, že obžalovaný trestnú činnosť jednoznačne v priebehu celého trestného konania popiera, ktoré si v plnej miere osvojil súd vo svojom rozhodnutí. Naproti tomu obžalovaný pri znaleckom vyšetrení uvádza svoju nevinu, resp. uvádza, že si nie všetko pamätá. K osobnostným črtám obžalovaného znalkyňa na viacerých miestach posudku konštatuje zníženú autokritičnosť pri zvýšenej heterokritičnosti. Osobnosť obžalovaného je egocentrická, s rysmi nezdržanlivosti až emočnej nestability, má tendencie k impulzívnemu konaniu, ktoré môže byť vystupňované prípadným požitím alkoholu alebo liekov. Obžalovaný disponuje podľa záverov znalkyne agresívnejšími stereotypmi správania vyplývajúcimi z jeho osobnostnej štruktúry. Vo vzťahu k alkoholu znalkyňa konštatovala abúzus, pričom za opakované zlyhávanie abstinencie môže impulzívna, emočne nestabilná osobnosť, neschopnosť adekvátneho a racionálneho riešenia subjektívnych problémov pri nízkej frustračnej tolerancii, kedy uprednostňuje skratové riešenia pred racionálnymi a konštruktívnymi riešeniami. Stav intoxikácie si obžalovaný M. G. navodzuje sám a dobrovoľne aj napriek tomu, že má opakované negatívne skúsenosti s účinkom týchto látok na seba a následne aj svoje okolie. Samotný obžalovaný v rámci znaleckého skúmania priznal agresívnejšie prejavy správania pod vplyvom alkoholu. S týmito závermi znaleckého posudku sa prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí náležite nevyrovnal. Ku konštatovaniu súdu o absencii nepriameho dôkazu dal odvolateľ do pozornosti ustanovenie § 261 ods. 3 Tr. poriadku, kedy žiadna okolnosť nebráni súdu, aby v prípade pochybnosti rozhodol o vykonaní dôkazu sám, a to napríklad výsluchmi rodinných príslušníkov žijúcich v spoločnej domácnosti s obžalovaným a podobne. V tomto smere okresný súd konštatoval, že po využití práva nevypovedať poškodenou na hlavnom pojednávaní, bolo pristúpené k čítaniu jej výpovedí z prípravného konania, učených dňa 02.01.2018 a to pred vznesením obvinenia apo vznesení obvinenia. Výpoveď poškodenej po vznesení obvinenia považoval súd za málo konkrétnu. Ani s týmto argumentom súdu sa prokurátor nestotožnil, keďže poškodená v rovnaký deň aj pri druhej protokolácii výpovede jednoznačne trvala na tom, že sa jej manžel vyhrážal zabitím, že už ju mal dávno zabiť, pričom si to pravdepodobne nepamätá vplyvom liekov, inzulínu a alkoholu. Poškodená jednoznačne dokazovala, že má strach z konania svojho manžela, pod vplyvom alkoholu sa stáva agresívnejším. V podrobnostiach poškodenej odkázala na svoju predchádzajúcu výpoveď učenú toho istého dňa pred vznesením obvinenia. Podľa názoru odvolateľa táto výpoveď poškodenej v kontexte s predchádzajúcou výpoveďou je plne postačujúca. V tomto smere je však na mieste zdôrazniť pochybenie súdu pri nedodržaní zákonných ustanovení pri výsluchu poškodenej tak, ako si to vyžaduje ustanovenie § 262a Tr. poriadku, keďže sa jedná o obzvlášť zraniteľnú obeť v zmysle § 2 ods. 1 písm. c/ Zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Takúto osobu je potrebné vypočuť predsedom senátu tak aby sa zabránilo vizuálnemu kontaktu s obžalovaným, najmä využitím technických zariadení vrátane zariadení určených na prenos zvuku. V danej chvíli je už len ťažko hodnotiť postoj poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 16.05.2018, pri ktorom bola vo vizuálnom kontakte a priamej blízkosti s obžalovaným M. G., pričom pravdepodobne aj vplyvom týchto okolností využila po zákonom poučení svoje zákonné právo odoprieť vypovedať. Avšak záverečná reč poškodenej, v ktorej na jednej strane sebakriticky vyhodnotila svoju osobu ako konfliktnú, avšak na strane druhej jednoznačne potvrdila, že skutok, tak ako ho opísala, sa stal, keďže uviedla, že od 01.01.2018, kedy došlo ku skutku, už obžalovaný nepije a preto je spolužité s ním v poriadku. Obžalovanému bolo rozhodnutím samosudcu o nahradení väzby pod sp. zn. 0Tp 1/2018 zo dňa 02.01.2018 zakázané požívať alkoholické nápoje, pričom dodržiavanie tohto obmedzenia bolo náhodne kontrolované aj zo strany probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Zvolen cestou polície.

Obhajobné tvrdenia obžalovaného s odvolaním sa na úradný záznam zo zásahu hliadky polície z dôvodu telefonických oznámení poškodenou, že sa malo jednáť o nezávažné konanie a záujem poškodenej mal smerovať hlavne k majetkovým záujmom, neobstojí. V prvom prípade mala byť hliadka polície telefonicky privolaná poškodenou z dôvodu, že jej manžel bol v značne podnapitom stave a v noci ju zobudil tým, že strieľal zo zbrane von oknom. Takéto konanie človeka pod vplyvom alkoholu v kombinácii s liekmi s agresívnymi sklonsmi, pričom nie je jasné, o akú zbraň sa jedná a privolanie hliadky polície poškodenou, nie je na mieste bagatelizovať. Ani druhé privolanie polície, kedy sa obžalovaný pod vplyvom alkoholu agresívne vyhrážal poškodenej zabitím, nemožno označiť za neodôvodnené. Všetky dôkazy na hlavnom pojednávaní boli identické s dôkazmi z prípravného konania bez pristúpenia akýchkoľvek ďalších priamych alebo nepriamych dôkazov. Táto dôkazná situácia pri rozhodovaní samosudkyne pre prípravné konanie dňa 02.01.2018 pod sp. zn. 0Tp 1/2018 postačovala na uznanie dôvodov väzby podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, a to tak z dôvodov materiálnych ako aj formálnych. Obdobne identická dôkazná situácia postačovala na uznanie viny trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T

10/2018 zo dňa 16.03.2018, napadnutým zo strany prokurátora z dôvodu nízkeho trestu. Tieto dva spomenuté závery pri rozhodovaní súdu, odporujú konečnému verdiktu súdu prijatému na hlavnom pojednávaní zo dňa 16.05.2018. Napadnuté rozhodnutie súdu podľa názoru prokurátora odporuje aj záujmu spoločnosti na ochrane osôb pred domácim násilím, ktoré vo väčšine prípadov ostáva latentné a je na škodu tomuto záujmu, keď oznámený prípad domáceho násillia vyhodnotí súd záverom, že sa skutok nestal, keďže svedkom daného domáceho násillia nebola žiadna iná osoba a sú proti sebe dve skupiny stojacich dôkazov. Prokurátor tak vyslovil záver, že skutok bol preukázaný a naplňuje znaky trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona. Nie je možné pričítať na škodu poškodenej, ktorá v bezprostrednom kontakte s obžalovaným na hlavnom pojednávaní, pri nedodržaní zákonných ustanovení pri jej výsluchu zo strany súdu, využije svoje zákonné oprávnenie nevyvedať, pričom predchádzajúce výpovede boli vykonané za dodržania zákonných ustanovení a tieto usvedčujú obžalovaného.

Záverom svojho odvolania prokurátor krajskému súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu s tým, aby vec vrátil súdu prvého stupňa s pokynom, aby o nej znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací z podnetu podaného odvolania prokurátorom v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým tento odvolateľ podal odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Mal na zreteli i svoju povinnosť v tom smere, že na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním prokurátora vytykané prihliadol, ak by odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie prokurátora nebolo podané dôvodne.

Súd prvého stupňa pri dodržaní procesného postupu a taktiež rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, v jeho priebehu dňa 16.05.2018 vykonal výsluch obžalovaného, svedkyne I. G., ktorá využila svoje zákonné právo a v trestnej veci svojho manžela odmietla v konaní pred súdom vypovedať, pričom na návrh prokurátora bola prečítaná zápisnica o jej výsluchu v prípravnom konaní a v zmysle § 269 a § 253 ods. 2 Tr. por. následne súd prečítal jednotlivé listinné dôkazy, a to najmä záznam o obmedzení osobnej slobody obžalovaného, záznamy o dychových skúškach, obsah zápisnice o výsluchu obžalovaného v súvislosti s rozhodovaním o jeho väzbe, výpis z evidencie priestupkov, obsah trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 4T/14/2011, obsah rozkazu o uložení sankcie za priestupok, pričom za splnenia procesných podmienok predpokladaných v ust. § 268 ods. 2 Tr. por. oboznámil aj obsah písomného znaleckého posudku znalkyne O.. M. P., ktorá posudzovala zo svojho odborného hľadiska ako znalkyňa z odboru psychiatrie duševný stav obžalovaného M. G.. Prvostupňový súd takýto súhrn dôkazov vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne správne. Jeho rozhodnutie zodpovedá všetkým hľadiskám, obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič vyčítať. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, pokiaľ si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu je tiež zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke nevinu obžalovaného M. G. zo spáchania stíhaného skutku.

V reakcii na odvolacie námietky prokurátora sa žiada zo strany krajského súdu primárne zdôrazniť, že zo zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci, vyjadrenej v § 2 ods. 10 Tr. por. vyplýva, že prípadný záver o vine obžalovaného M. G. zo spáchania stíhaného prečinu by musel byť založený na bezpečne zistených faktoch a nie iba na predpokladoch a domnienkach, hoci sa môžu javiť pravdepodobnými. Súhrn nepriamych dôkazov, na preukázanie viny obžalovaného v posudzovanom prípade by musel tvoriť logickú a ničím nenarušenú sústavu navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktoré by nielen spoľahlivo preukazovali všetky okolnosti žalovaného skutku v zmysle usvedčenia obžalovaného z jeho spáchania, ale čo je dôležité, aj nadovšetko vylučovali pochybnosť prijatia iného záveru o nevine obžalovaného. Súd prvého stupňa sa hodnotením dôkaznej situácie podrobne zaoberal v odôvodnení napadnutého rozsudku, s týmito dôvodmi sa krajský súd v plnom rozsahu stotožňuje (strany 4,5 napadnutého rozsudku) a bolo by nadbytočné na tomto mieste v rozhodnutí odvolacieho súdu tieto dôvody znovu opakovať. Stručne sa žiada dodať, že pokiaľ odvolateľ zvýrazňoval význam jednotlivých dôkazov v dôvodoch svojho odvolania, súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku s týmito dôkazmi náležite vyrovnal. Ani krajský súd nenadobudol pochybnosti o tom, že v inkriminovanom čase došlo v domácnosti obžalovaného a poškodenej k verbálnemu konfliktu, no ani nepriamymi dôkazmi nebolo preukázané to, že by konal spôsobom uvedeným v skutkovej vete obžaloby prokurátora. V súčasnosti obžalovaný aj poškodená zhodne potvrdili dobré vzájomné spolužitie, navyiac sama poškodená stručne v konaní pred súdom doznala „že som človek, ktorý vyhľadáva konflikty“ (č.l. 101). Pokiaľ bol obžalovaný v minulosti riešený súdom, v oboch prípadoch sa naň hľadí, akoby

odsúdený nebol. Pokiaľ znalkyňa z odboru psychiatrie vo veci vypracovala znalecký posudok, týkajúci sa duševného stavu obžalovaného, ani jeho závery a ani priestupková minulosť obžalovaného nepostačujú bez ďalšieho k tomu, aby došlo k odstráneniu pochybností ohľadom jeho zavinenia zo spáchania stíhaného prečinu.

Za takejto dôkaznej situácie je aj z pohľadu krajského súdu v posudzovanej veci dôvodný záver spočívajúci v tom, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný M. G. stíhaný. V súdenom prípade boli využité všetky dostupné možnosti na zistenie skutkového stavu veci a to nielen v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného, nie je objektívne možné už nič ďalej dokazovať, resp. iným dôkazom, majúc na mysli taký, ktorý by spochybnil obhajobu obžalovaného, usvedčiť ho zo spáchania stíhaného skutku v rozsahu uvedenom v obžalobe prokurátora.

Pokiaľ vo veci zostalo čiastočné podozrenie, že obžalovaný v konkrétnom čase dňa 01.01.2018 konal v rodinnom dome v obci W. C. spôsobom ustáleným v skutkovej vete obžaloby prokurátora, krajský súd zdôrazňuje, že zo zásady prezumpcie nevinny pre orgány činné v trestnom konaní vyplýva, a to pokiaľ ide o vyvodzovanie skutkových zistení na základe vykonaného dokazovania to, že v prípade pochybností o skutku, ako bol ustálený obžalobou, ktoré preukázateľne nie je možné odstrániť vykonaním ďalších dôkazov, je povinnosťou týchto orgánov a súdu obzvlášť prikloniť sa k možnosti pre obžalovaného priaznivejšej. Iba konštatované podozrenie samé o sebe nepostačuje a ani nemôže postačovať na vyslovenie nepochybného záveru o jeho vine.

Na základe uvedeného rozhodol krajský súd o odvolaní prokurátora, považujúc ho za nedôvodné, spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, keď toto odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.